

Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse eel nõu (pensionäritoetus) seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 139¹ lõike 2 kohaselt makstakse üksi elava pensionäri toetust (edaspidi *pensionäritoetus*) vanaduspensioniealisele üksi elavale pensionärile, kelle sissetulek jääb alla pensionäritoetuse maksmise määra (2024. aastal 853 eurot). Erand on tehtud ööpäevaringset hooldusteenust saavale vanaduspensioniealisele isikule, kelle puhul ei kontrollita üksi elamist, vaid pensionäritoetust makstakse, kui tema vanaduspensioni suurus on alla pensionäritoetuse maksmise määra.

SHS-i muudatusega sätestatakse, et alates 2025. aastast ei arvata ööpäevaringse hooldusteenuse saajaid pensionäritoetusele õigust omavate isikute sihtrühma ning seetõttu ei määrata neile pensionäritoetust. Muudatus puudutab ühetaoliselt väljaspool kodu osutatavat ööpäevaringset üldhooldusteenust (edaspidi *ööpäevaringne üldhooldusteenus*), ööpäevaringset erihooldusteenust ja kogukonnas elamise teenust saavaid isikuid.

Ööpäevaringset üldhooldusteenust saavate inimeste huvid on pärast hooldereformi paremini kaitsitud, sest inimeste omaosalus teenuse rahastamisel on tänu avaliku sektori suuremale rahalisele panusele vähenenud. Alates 1. juulist 2023. a katab ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulu osaliselt või täielikult isiku rahvastikuregistrijärgne kohaliku omavalitsuse üksus. Seetõttu ei ole enam otstarbekas maksta ööpäevaringset üldhooldusteenust saavatele isikutele pensionäritoetust. Teenust saav isik tasub endiselt toidu- ja majutuskulud ja muud isiklikud kulud. Ka ööpäevaringset erihooldusteenust ja kogukonnas elamise teenust saavad isikud tasuvad majutus- ja toitlustuskulude eest ning hooldusega seotud teenusekulude eest tasub riik.

Eelnimetatud muudatused on seotud riigi ressursside säästlikuma kasutamisega ja administratiivsete kulude kokkuhoiuga.

1.2. Eelnõu ettevalmistajad

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi hüvitiste ja pensionipoliitika osakonna nõunik Liidia Soontak (liidia.soontak@sm.ee), hüvitiste ja pensionipoliitika osakonna pensionipoliitika juht Merle Sumil-Laanemaa (merle.sumil-laanemaa@sm.ee) ja hoolekande osakonna nõunik Meeli Tuubel (meeli.tuubel@sm.ee).

Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusloome ja isikuandmete kaitse nõunik Alice Sündema (alice.syndema@sm.ee).

Eelnõu on keeletoimetanud Rahandusministeeriumi ühisosakonna dokumendihaldustalituse keeletoimetaja Virge Tammaru (virge.tammaru@fin.ee).

1.3. Märkused

Eelnõuga muudetakse SHS-i redaktsiooni, mis on Riigi Teatajas avaldatud avaldamismärkega RT I, 14.12.2023, 4.

Eelnõu on seotud 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõuga. Eelnõu ei ole seotud teiste menetluses olevate eelnõudega ega ka otseselt Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Eelnõuga ei muudeta toetuse määramisel isikuandmete töötlemise põhimõtteid ega eesmärke, mistõttu ei ole eelnõul olulist andmekaitsetulist mõju.

Eelnõu seadusena vastuvõtmiseks on vajalik Riigikogu poolthääletenamus.

2. Seaduse eesmärk

Eelnõu eesmärk on tagada riigi ressursside säästlikum kasutamine, lõpetades pensionäritoetuse maksmise ööpäevaringset üldhooldusteenust, ööpäevaringset erihooldusteenust ning kogukonnas elamise teenust (edaspidi koos *ööpäevaringne hooldusteenus*) saavatele vanaduspensionäridele. Kuna ööpäevaringset hooldusteenust olevate inimeste kulud hoolduse eest tasumisel on vähenenud, siis on riigil muutunud olukorra tõttu õigus teha pensionäritoetuse saamise tingimustes muudatusi. Tuleb arvestada, et pensionärid ei tasu enam täies mahus hooldekodus elamise kulusid ning sellest tulenevalt lõpetatakse alates 2025. aastast pensionäritoetuse maksmine üldhooldekodus ja erihooldekodus elavatele ning kogukonnas elamise teenust saavatele isikutele.

Eelnõule ei ole eelnenud väljatöötamiskavatsuse koostamist, kuivõrd tegemist on riigi ressursside säästlikuma kasutamise ja kulude kokkuhoiu meetmete eelnõuga, mis tuleb esitada Riigikogule kiireloomuliselt, enne 2025. aasta riigieelarve menetlemist. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 1 lõike 2 punkti 1 kohaselt ei ole väljatöötamiskavatsuse koostamine sellisel juhul nõutav.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Paragrahviga 1 muudetakse sotsiaalhoolekande seadust (SHS).

Punktiga 1 tunnistatakse kehtetuks SHS § 139¹ lõike 4 punkt 2.

Kehtiva SHS § 139¹ lõike 4 punkti 2 kohaselt loetakse ööpäevaringset hooldusteenust saavad vanaduspensionärid pensionäritoetust saavate isikute hulka ning toetuse saamise tähenduses loetakse nad üksi elavateks. Lähtudes hooldereformi ajal hooldusteenuse finantseerimise ümberkorraldamisest ja inimese teenuse rahastamise osakaalu vähenemisest ei loeta ööpäevaringset hooldusteenust saavaid vanaduspensionäre enam pensionäritoetust saavate isikute hulka. Arvestades riigi rahanduslikku olukorda, tuleb abivajajate toetamiseks leida sihitatumad viisid.

Pensionäritoetust makstakse üks kord aastas Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi SKA) ühekordse otsuse alusel jooksva kalendriaasta toetuse saamise õigustatuse hindamise perioodi (1. aprill kuni 30. september) andmete alusel. Kui isiku pensioni suurus jääb alla vanaduspensionari 1,2-kordset suurus (2024. aastal 835 eurot), mille Statistikaamet on avaldanud eelarveaastale eelnenud aasta teise kvartali kohta, ja ta elab rahvastikuregistri andmetel üksi, on tal õigus pensionäritoetusele, mille suurus on 200 eurot kalendriaastas.

Seaduse kehtestamise ajal arvati pensionäritoetuse saajate hulka ka ööpäevaringset hooldusteenust saavad isikud, kelle pensioni suurus jääb alla pensionäritoetuse maksmise määra. Selle põhjuseks oli asjaolu, et nende inimeste kulud hoolekandeesutustes olid suured. Enne 01.07.2023 jõustunud hooldereformi tasusid teenusesaajad näiteks 2022. aastal 78% ööpäevaringse üldhooldusteenuse

kuludest. Enamik (91%) ööpäevaringse üldhooldusteenuse saajatest on vähemalt 65-aastased isikud, kelle peamiseks sissetulekuallikaks on pension. Teenusesaaja kulutused olid keskmiselt 995 eurot kuus, aga teenusesaaja keskmine pension oli 573 eurot. Hooldekodus viibijal tuli lisaks oma igakuisele sissetulekule leida 422 eurot, et tasuda vajaliku teenuse eest. See olukord pani teenusesaajale ja tema seadusjärgsetele ülalpidajatele ebaproportsionaalselt suure rahastuskoormuse.

Ööpäevaringse üldhooldusteenuse rahastamise muudatuse järel suurenes avaliku sektori rahastuse osakaal kõigi õigustatud teenusesaajate jaoks. Teenusesaaja ja ülalpidajate rahastuse osakaal väheneb prognoosilt 52%-ni senise 78% asemel. Teenusesaaja elukohajärgne kohaliku omavalitsuse üksus katab hooldekodukoha maksumusest hoolduskulude osa kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud piirmäära ulatuses ning ülejääv osa (enamasti majutus- ja toitlustuskulud) tasutakse inimese enda sissetulekutest, vajaduse korral tuleb vähesel määral kaasata ülalpidajate või teenusesaaja enda poolset rahastamist.

Väiksema sissetulekuga teenusesaajate jaoks loodi 1. juulil 2023 jõustunud SHS-i sätetega erisus, mis oma lähenemisviisilt sarnaneb üksi elava pensionäri toetuse andmise põhimõtetega. SHS § 22¹ lõike 5 kohaselt katab kohaliku omavalitsuse üksus teenusesaaja tasutavate kulude ja teenusesaaja sissetuleku vahe, kui teenusesaaja sissetulek on madalam kui Statistikaameti avaldatud eelarveaastale eelnenud aasta teise kvartali keskmise vanaduspensioni suurus. Hüvitise lae tingimus on järgmine: mitte rohkem kui eelmise aasta teise kvartali keskmise vanaduspensioni suuruse ja teenusesaaja sissetuleku vahe. Sissetulekuna peetakse silmas teenusesaaja riiklikku pensioni, kogumispensioni, töövõimetoetust ja sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu.

Kohalike omavalitsuste vajadusega katta eelnimetatud kulud on arvestatud kohalike omavalitsuste maksutulude ja tasandusfondi rahastusmudelil, võttes arvesse, et senine kohalike omavalitsuste keskmine rahastus omavalitsusliku ülesande täitmiseks säilib.

SKA andmetel oli 2023. aasta keskmine üldhooldekodu kohatasu 1252 eurot kuus, millest isiku kantav osa moodustas 638 eurot, teenusesaajate keskmine pension oli 681 eurot. Keskmine kohaliku omavalitsuse tasutav hoolduskulu piirmäär oli 591 eurot. Keskmiste näitajate põhjal on teenusesaajatel võimekus rahastada teenust oma igakuisest sissetulekust.

Ööpäevaringse erihooldusteenuse puhul kehtib varasem regulatsioon, millega jääb teenusesaajale sõltumata sissetuleku suurusest 15% sissetulekust isiklikeks kulutusteks, kui ta on tasunud omaosaluse toitlustamise ja majutamise eest. Erihooldusteenuse ülejäänud kulud finantseeritakse riigieelarvest.

Üksi elava pensionäri toetuse eesmärk on leevendada üksi elamise korral kulusid, mida mitmekesi koos elades kantakse ühiselt. Hooldekodu valik on enamasti pikemaajaline otsus. Kui hooldekodus tervises seisund taastub ja minnakse koju tagasi üksi elama, tekib toetuse saamise õigustatuse hindamise perioodil (aprill–september) uuesti õigus saada pensionäritoetust.

Rahvastikuregistrijärgse elukohana märgitud eluruumi saab kasutada omanikuna, samuti üürilepingu või kinnistusregistri kasutusõiguse märke alusel. Ööpäevaringse hooldusteenuse kasutajal võib rahvastikuregistrijärgse elukoha tegeliku kasutamise side kaduda, näiteks elamispind müüakse või antakse üürile või ta pole kunagi olnud selle omanik. Samas tekib inimesel hoolekandenasutusse asumisel viibimiskoha aadress, kuid elukoha aadressi hoolekandenasutuses viibimise tõttu ei muudeta. Viibimiskoha andmed tähendavad seda, et inimene viibib rohkem kui kolm kuud oma elukohast eemal, tema elukohaandmed rahvastikuregistris ei näita tema

elamisõiguse kasutamist registreeritud aadressil ja ta viibib oma registreeritud elukohast püsivalt eemal. Hooldereformi järel täpsustunud andmed võimaldavad täpsemalt sihitada üksi elava pensionäri toetuse neile, kes seda üksi elama jäämise tõttu vajavad, näiteks hooldekodusse läinud kaaslase järel või juhul, kui hooldekodus viibija oma elukohta tõenäoliselt ei naase.

Tulenevalt eespool nimetatust ei loeta hooldusteenust saavaid vanaduspensionäre enam pensionäritoetusele õigust omavate isikute hulka ja SHS § 139¹ lõike 4 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks, kuna nende isikute lugemine üksi elavateks ei ole enam asjakohane.

Punktiga 2 muudetakse SHS § 139¹ lõikes 5 sätestatud loetelu isikutest, kellel ei ole õigust pensionäritoetusele. Kui varem oli SHS-is välistatud pensionäritoetuse maksmine isikutele, kes on vangistuses või eelvangistuses, samuti isikutele, kellele kohus on määranud psühhiaatrilise sundravi, mida kohaldatakse statsionaarse ravina, lisanduvad nüüd loetellu isikud, kellele osutatakse väljaspool kodu osutatavat ööpäevaringset üldhooldusteenust, ööpäevaringset erihooldusteenust või kogukonnas elamise teenust.

Ööpäevaringset hooldusteenust saavate inimeste majanduslik toimetulek on nüüdsest paremini tagatud, kuna hooldusteenus on rahaliselt kättesaadavam. Nagu eelnevalt selgitatud, ei maksta ööpäevaringset hooldusteenust saavatele isikutele enam pensionäritoetust, kuna nende kulud hooldusteenuse eest tasumisel on vähenenud.

Punktiga 3 muudetakse SHS § 139³ lõike 5 punkti 2 ja sellest jäetakse välja sõnad „talle või“. Kuna ööpäevaringset üldhooldusteenust saavale vanaduspensionärile enam pensionäritoetust ei maksta (seotud § 1 p-s 1 esitatud muudatusega), ei ole asjakohane ka temapoolne info andmise kohustus. Edaspidi peab pensionäritoetust saada sooviv isik teavitama SKA-d vaid sellest, kui temaga samas rahvastikuregistrisse kantud elukohas elavale isikule osutatakse ööpäevaringset hooldusteenust, mille kohta riiklikes andmekogudes andmeid ei ole.

Punktiga 4 parandatakse viidet isiku üldandmetele SHS § 144 lõike 5² punktis 1. Tegemist on tehnilise parandusega, kuna isiku üldandmed on sätestatud SHS § 142¹ lõike 1 punktis 1.

Paragrahvis 2 sätestatakse seaduse jõustumine 2025. aasta 1. jaanuaril, kuna pensionäritoetuse maksmise kulud on arvestatud 2025. aasta riigieelarve seadusesse.

Regulatsiooni koostööla Eesti Vabariigi põhiseadusega

Kuna eelnõuga ette nähtud muudatuste tagajärjel muutub ööpäevaringset hooldusteenust saavate vanaduspensionäride olukord võrreldes varasemaga ebasoodsamaks, siis võib öelda, et riivatakse isikute õiguskindluse ja õiguspärase ootuse põhimõtet, mis neil on tekkinud kehtiva regulatsiooni osas.

Õiguskindluse põhimõte, mis tuleneb õigusriigi põhimõttest, on sätestatud Eesti Vabariigi põhiseaduse (PS) §-s 10. Õiguskindlus hõlmab õigusselgust ja õiguspärase ootuse põhimõtet. See tähendab, et kehtivad õigusnormid peavad olema selged ja püsivad, võimaldades isikutel oma elu ja tegevusi planeerida. Riigikohtu otsuste valguses on kõnealune muudatus vastavuses EV põhiseaduse §-st 10 tuleneva õigusriigi põhimõttega, mis omakorda hõlmab õiguskindluse põhimõtet. Vastavalt Riigikohtu otsusele kohtuasjas 3-4-1-20-04 ei tähenda õiguspärane ootus, et isikute õiguste piiramine või soodustuste lõpetamine on üldse lubamatu. Õiguspärase ootuse põhimõte ei nõua kehtiva regulatsiooni kivistamist – seadusandja võib õigussuhted vastavalt muutunud oludele ümber kujundada. Seadusandjal on eelarve- ja maksukoormust puudutavates küsimustes ulatuslik

otsustusõigus. Riigikohus on kohtuasjas nr 3-4-1-27-13 asunud seisukohale, et õiguspärase ootuse põhimõtet piirab demokraatia põhimõte. Otseselt või kaudselt rahva mandaadile tuginevad poliitilised organid on põhimõtteliselt õigustatud oma varasemaid valikuid ajakohastama, kui sellega ei kahjustata ülemäära kehtivat regulatsiooni usaldanud isikuid.

Eelnõuga kavandatud meetmega soovitakse piiratud riigieelarve võimaluste juures tagada riigi ressursside säästlikum kasutamine, lõpetades pensionäritoetuse maksmise ööpäevaringset hooldusteenust saavatele vanaduspensionäridele. Nagu ülal viidatud, on seadusandjal eelarve- ja maksukoormust puudutavates küsimustes ulatuslik otsustusõigus. Selle alla kuuluvad ka sotsiaaltoetuste maksmise tingimustes tehtavad muudatused. Kuivõrd ööpäevaringsel hooldusel olevate inimeste kulud hoolduse eest tasumisel on vähenenud, siis on riigil on muutunud olukorra tõttu õigus teha pensionäritoetuse maksmise tingimustes muudatusi. Ööpäevaringset üldhooldusteenust saavate inimeste huvid on pärast hooldereformi paremini kaitstud, kuna inimeste omaosalus teenuse rahastamisel on tänu avaliku sektori suuremale rahalisele panusele vähenenud. Ka ööpäevaringset erihooldusteenust ja kogukonnas elamise teenust saavad isikud tasuvad vaid majutus- ja toitlustuskulude eest ning hooldusega seotud teenusekulude eest tasub riik. Seetõttu ei ole enam otstarbekas maksta ööpäevaringset hooldusteenust saavatele isikutele pensionäritoetust. Arvestada tuleb ka seda, et üksi elava pensionäri toetuse eesmärk on Eestis üksi elavate vanaduspensionäride pensionäride majandusliku iseseisvuse parandamine ja vaesusriski vähendamine, aidates üksi elamise korral katta kulusid, mida mitmekesi koos elades kantakse ühiselt. Hooldekodus elades on nimetatud kulud jagatud kõikide teenusesaajate vahel.

Pensionäritoetuse maksmise aluseks on SKA automaatotsus, mis tehakse erinevate registrite andmete alusel ning eraldi iga kalendriaasta kohta, kuna pensionäri sissetuleku piir, mida arvestatakse, võib muutuda, samuti võib muutuda üksi elamise tingimus. Seetõttu ei hinnata pensionäritoetuse saamise õigust eelnevate aastate alusel, vaid igal aastal jooksva aasta andmete alusel, lähtudes toetuse saamise õigustatuse hindamise perioodist (1. aprill kuni 30. september). Lähtudes eeldusest, et pensionäritoetuse saamise tingimusi ööpäevaringset hooldusteenust saavatele isikutele muudetakse piisava kohanemisajaga, s.o õigustatuse hindamise perioodi algusele eelneval aastal, ei ole riive isikute õigustele väga suur. Nendel inimestel, kes ei ole pensionäritoetust varem saanud ja viibivad alates 2024. aasta lõpukuudest või 2025. aasta algusest ööpäevaringsel hooldusteenusel, ei saa olla õigustatud ootust pensionäritoetusele, kuivõrd SHS-i on muudetud ja edaspidi pensionäritoetust ööpäevaringsel hooldusteenusel olevatele isikutele enam ei maksta.

Kokkuvõttes on riigil olemas kaalukad põhjused pensionäritoetuse maksmise tingimuste muutmiseks, et kaaluda üles regulatsioonist puudutatud isikute ootus senise regulatsiooni kehtima jäämisele. Arvestades muudatuse eesmärke, muudatusega seotud avalikku huvi ja lisandunud muid meetmeid regulatsioonist puudutatud isikute huvide kaitseks, võib pidada eelnõuga kavandatavat regulatsiooni põhiseaduspäraseks.

4. Eelnõu terminoloogia

Eelnõus ei võeta kasutusele uusi termineid.

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega, kuna sotsiaaltoetuste maksmise tingimuste üle otsustamine on liikmesriigi pädevuses.

6. Seaduse mõjud

Eelnõus esitatud muudatuste rakendamiseks võib kaasneda sotsiaalne mõju, samuti võivad muudatused mõjutada riigivalitsemist. Eelnõus esitatud muudatused ei avalda mõju haridus-, kultuuri- ja spordivaldkonnale, riigikaitsele ja välissuhetele, siseturvalisusele ja regionaalarengule. Vähene mõju võib ilmneda infoühiskonna valdkonnas ja seda kirjeldatakse riigivalitsemisega seotud mõjude juures.

Sotsiaalne mõju

Kokkuvõttes ei kaasne muudatustega olulist mõju (mõjutatud sihtrühma suurus ja ebasoovitavate mõjude risk on väike, mõju avaldumise sagedus on ühekordne ja mõju ulatus on keskmine). Prognooside kohaselt ei maksta pensionäritoetust 2025. aastal ca 6700 isikule. 2023. aastal sai pensionäritoetust koos hoolekandeesutuses olevate isikutega 63 500 isikut.

Riigivalitsemine

Muudatus mõjutab SKA-d. Mõju ulatus on väike, kuid muudatusega on vaja kohaneda, st muudatusi on vaja teha SKA protseduurides, töökorralduses ja infosüsteemides. Samas on mõju avaldumise sagedus ühekordne, sest muudatuste tegemisel ei ole vaja muuta töökorraldust ega arendada infosüsteeme. Muudatuse tulemusena ei ole vaja edaspidi teha pensionäritoetuse maksmata jätmisel üldhooldekodus elavatele isikutele muudatusi infosüsteemides. Seega väheneb infosüsteemide arenduskulu. Muudatus avaldab vähest positiivset mõju riigieelarvele, kuna enam ei määrata teatud osale pensionäridest pensionäritoetust. Kogu riigieelarves ja SKA eelarves moodustab see väikese osa (vt seletuskirja punkti 7).

Mõju avaldumise sagedus on ühekordne, kuivõrd muudatus eeldab selle sisseviimist protseduuridesse. Mõju ulatus on väike, sest eeldab kohanemist, kuid muudatus aitab vähendada ebasoovitavat mõju ehk aitab hoida kokku SKA kulusid tööjõuressursi kasutamise ja infotehnoloogiliste arenduste näol, kuna erisusi kehtivates reeglites on oluliselt vähem, kuivõrd enam ei ole vaja välja selgitada, kes viibivad ööpäevaringsel hooldusel ega teha käsitööd, et suhelda hoolekandeesutustega vastavate andmete saamisel.

Muudatus eeldab, et suureneb vajadus teavitustegevuse järele, s.o suhtlemine hoolekandeesutustega, kuid see ei too kaasa olulist töökoormuse kasvu. Mõju riigieelarvele on välja toodud seletuskirja punktis 7.

Kohaliku omavalitsuse üksuse rahalisele koormusele mõju puudub – ükski elava pensionäri toetust ei saanud arvestada ööpäevaringse üldhooldusteenuse saajate sissetulekute hulka selle ühekordse iseloomu tõttu. Ööpäevaringne erihoolekandeteenus on suunatud ennekõike tööelisele elanikkonnale, mõjutatud isikuid on 60 (2023. aastal), kohaliku omavalitsuse üksus erihoolekannet ei rahasta, teenuse riiklik rahastus tagab teenusesaajatele vähemalt 15% sissetulekutest isiklikeks kulutusteks.

Sotsiaalne mõju

Mõjutatud sihtrühma suurus on väike, kuid muudatus eeldab sellega kohanemist (mõju ulatus keskmine). Kokkuvõttes on muudatuse mõju hindamise kriteeriumide alusel väheoluline.

Koondmõju

Pensionäritoetuse maksmise lõpetamisega hooldekodudes elavatele isikutele ei kaasne olulisi mõjusid. Ööpäevaringsel hooldusel olevate inimeste ülalpidamiskulud hoolduse eest tasumisel on vähenenud, sest inimeste omaosalus teenuse rahastamisel on tänu avaliku sektori suuremale rahalisele panusele vähenenud.

Riigipoolne halduskoormus väheneb, kuna edaspidi ei määrata ühele sihtrühmale pensionäritoetust. Samuti ei ole vaja tulevikus arendada ega infotehnoloogiliselt kaasajastada eelnimetatud sihtrühmale toetuse maksmise protsessi. Muudatus avaldab vähest positiivset mõju riigieelarvele, kuna edaspidi ei määrata enam pensionäritoetust ööpäevaringse hooldusteenuse saajatele.

Kokkuvõttes võib öelda, et eelnõus sätestatud muudatuste jõustumise tulemusena väheneb SKA töökoormus väikesel määral, samuti väheneb vajadus arendada infosüsteeme selles osas, et maksta pensionäritoetust hooldekodus viibijatele. SKA halduskoormus võib teavitamismenetluse tõttu mõningal määral suureneda. Tõenäoliselt on oluline elektrooniliselt suhelda hoolekandeesutustega ja selgitada neile uut pensionäritoetuse maksmise korda, samuti täiendada vastava teabega SKA veebilehte.

7. Seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud

Eelmiste aastate üksi elava pensionäri toetuse maksmise alusel tehtud prognooside kohaselt saab orienteeruvalt 7% pensionäritoetuse saajatest ööpäevaringset hooldusteenust. 2025. aastal on eeldatavalt hooldekodudes ligikaudu 6700 pensionäri, seega ei maksta üksi elava pensionäri toetust 2025. aastal ca 6700 isikule.

SKA prognooside kohaselt vähenevad riigieelarve kulud 2025. aastal ligikaudu 1 340 000 eurot ja 2026. aastal ligikaudu 1 380 000 eurot, jõudes 2028. aastaks 1 540 000 euronit.

	Mõju riigieelarvele aastate kaupa			
	2025	2026	2027	2028
Kokkuhoid	1 340 000	1 380 000	1 460 000	1 540 000

SKA andmetel ei kaasne eelnõuga IT-arenduste kulusid.

8. Rakendusaktid

Eelnõuga seondult ei ole vaja muuta ega kehtestada uusi rakendusakte.

9. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub 2025. aasta 1. jaanuaril, kuna eelnõu on seotud 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõuga.

10. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks ministeeriumitele ning arvamuse avaldamiseks Eesti Sotsiaalasutuste Juhtide Nõukojale, Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liidule, Eesti Linnade ja Valdade Liidule, Eesti Pensionäride Ühenduste Liidule ning Sotsiaalkindlustusametile.

